

Bilag 3

Artikel i Morgenavisen Jyllands-Posten for den 15. maj 1981

Farvel til Strejke-våbnene

I 1800-tallet førte tilfældigheder med sig, at strejker og/eller lockouter kom til at afgøre løn- og arbejdsvilkår, når man ikke fik talt sig til rette.

Når man var ude i arbejdskonflikter, var der naturlig grund til at appellere til sammenhold og idealisme inden for ens egen gruppe. Hvadenten det var arbejdsgivere eller ansatte.

Herfra udsprang så igen, at strejker og lockouter fik karakter af hellige køer. For mange – især for organisationsledere – blev det nærmest en helligbrøde at omtviste deres berettigelse og fornuft. Strejker og lockouter ophøjedes til at være selve krumtappen i det såkaldte fagretlige system, hvorfra alle andre end dem, der kaldes »parterne selv« har at holde fingrene.

Det er imidlertid hykleri med disse pig-trådshegnsomgærdede tabuer.

Et nærmere eftersyn afslører nemlig brutalt, at det moderne komplicerede og specialiserede samfund ikke rummer plads for fortidens klassekampromantik.

For at bruge slagterieksemplet: Danmarks eksportvare nummer 1, svinekødet, blev stoppet i en tid med kæmpemæssig valutagæld. Stalde overfyldtes, efterhånden som grisene blev flere og flere og større og større. Strejkens hovedofre blev ikke de 12.000 parter, men følgerhverv, som omfattede langt flere arbejdspladser, der bragtes i menneskelig og økonomisk fare – landbrug, vognmænd, kødkonservesindustri, emballagefabrikker, containercentral, fødevarerbutikker og mange andre.

»Parterne selv« holdt derimod skindet på næsen i kraft af konfliktfonde opbygget skattefrit af organisationerne.

Det må være ganske klart, at samfundet ikke kan give »parterne selv« frihed til at gerere sig sådan, at de mest vitale og omfattende skader påføres tredieparter.

Slagterierne er alene brugt som eksempel, fordi deres konflikt står i så frisk erindring. På et utal af andre erhverv er argumenterne for fred på arbejdspladsen lige så afgørende i nutidens sammenfildrede samfund.

Sjældent opnås noget, som væsentligt overstiger selv den sejrendes tab og omkostninger i kampperioden. Produktionsstandningen har været til skade for de mange uden at være til (nævneværdig) gavn for de få. Men skulle der endelig komme en strejke med succes, vil det være endnu værre: det vil opildne andre til at iværksætte ødelæggelsesangreb imod fællesskabet og samfundshelheden. Vindes endelig en overbevisende sejr, er der ingen grund til at tro, at den nye lønindplacering efter den slags krig bliver mere retfærdig end resultatet af andre krige. Det er jo simpelt hen blot den stærkeste, der vinder. Typisk den, der har den største økonomiske styrke til at udsulte modparten. Eller som har en flaskehalsplacering eller særlig kampgejst.

Strejke- og lockoutvåbnet virker altså også, når det gennemføres efter sin egen grundtanke, vilkårligt og urimeligt. Når man så skal finde frem til, hvad der kan erstatte det, er der i den nuværende danske situation ingen tvivl. Det danske samfund er kørt så langt ud i arbejdsløshed, valutagæld, højrente og andre økonomiske katastrofer, at der må være én skipper på broen til at løse alle væsentlige økonomiske størrelser.

Som det danske samfund er indrettet, er der ingen tvivl om, hvem der har førstegangsbilletten til at blive skipper. Det har selvfølgelig folkettingen. Det alene har mulighed for at bruge det bedste middel: lønfremgang gennem skattenedsættelse.

Når folkettingen så får styret Danmark ud af havsnøden og ind i smult vande, kan man afgøre, hvad der til den tid skal afløse det aldeles forældede lockout- og strejkeinstitut.

Men under den øjeblikkelige katastrofe-trussel er der intet valg. Man kan være nok så sur på folkettingen og nok så decentralistisk nærdemokrati-fan. Rent praktisk går vejen frem i de næste år over at sætte nogle bedre folk ind i folkettingen.

Det har vedtaget alt for mange love. Men det skal bestemt ikke undlade over for brancheorganisationer, fagforeninger og andre pressionsgrupper at vedtage Janteloven: Organisationerne skal ikke længere tro, at de er noget særligt.

Mogens Glistrup